

Julkisen talouden suunnitelma 2027-2030

Sivistysvaliokunta 12.5.2026

toimitusjohtaja Jenni Järvelä
johtava asiantuntija Annakaisa Tikkinen

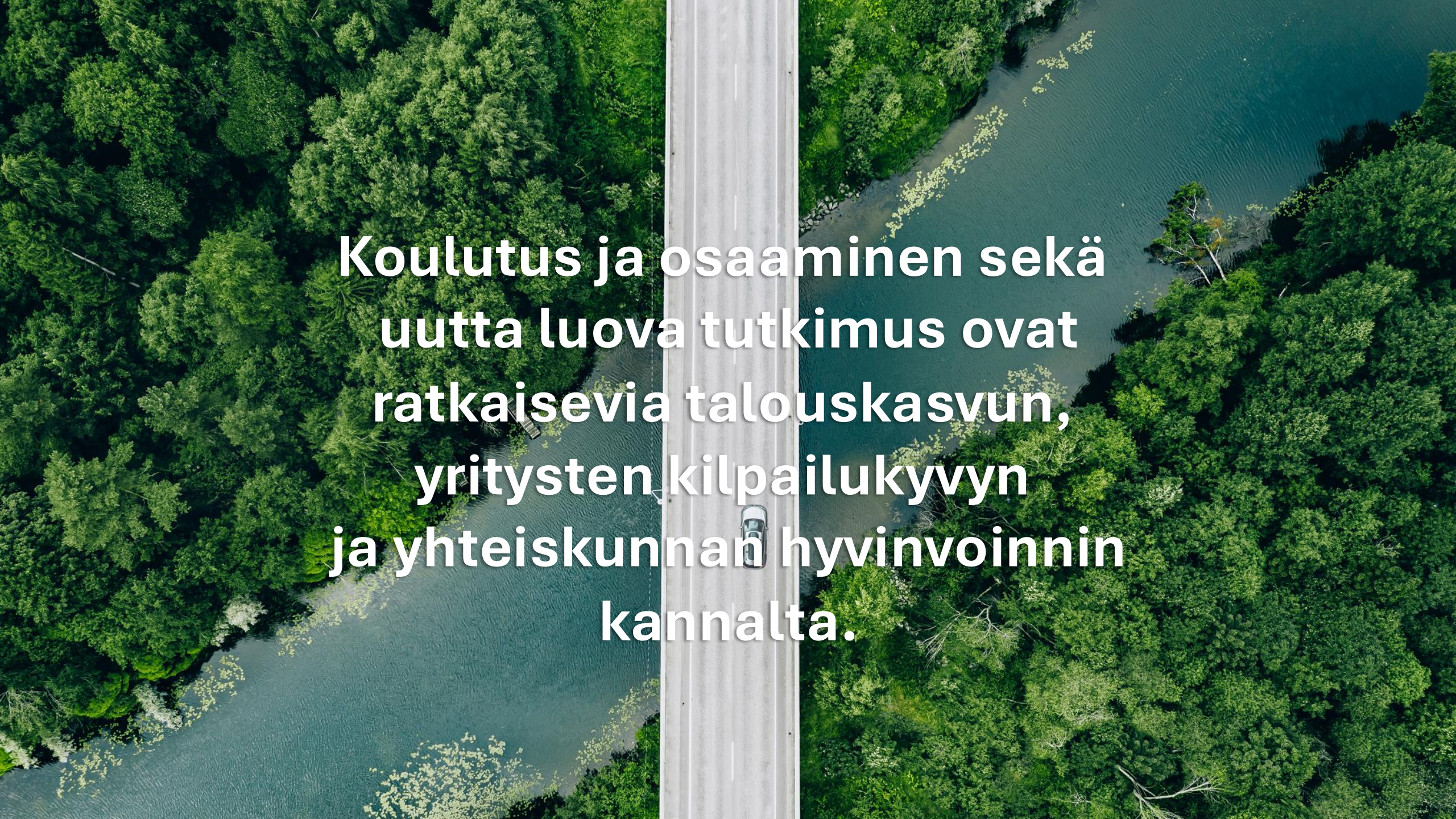
Koulutus ja osaaminen sekä
uutta luova tutkimus ovat
ratkaisevia talouskasvun,
yritysten kilpailukyvyn
ja yhteiskunnan hyvinvoinnin
kannalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahatasoon ei suuria muutoksia

- Määrärahat kehyskaudella keskimäärin noin 9,0 miljardia euroa.
- Lisäksi kuntien rahoitus koulutukseen.
- Iso kuva: **Miten pienenevät ikäluokat vaikuttavat rahoitukseen eri koulutusasteilla?**

SIVISTA

Suomen tulee tavoitella koulutuksen oppilas- tai opiskelijakohtaisen rahoituksen pohjoismaista tasoa

- Ehdotamme, että lasten määrän vähentyessä peruskoulun rahoituksen euromääräinen loppusumma pidetään samana, jolloin rahoitus oppijaa kohti kasvaa.

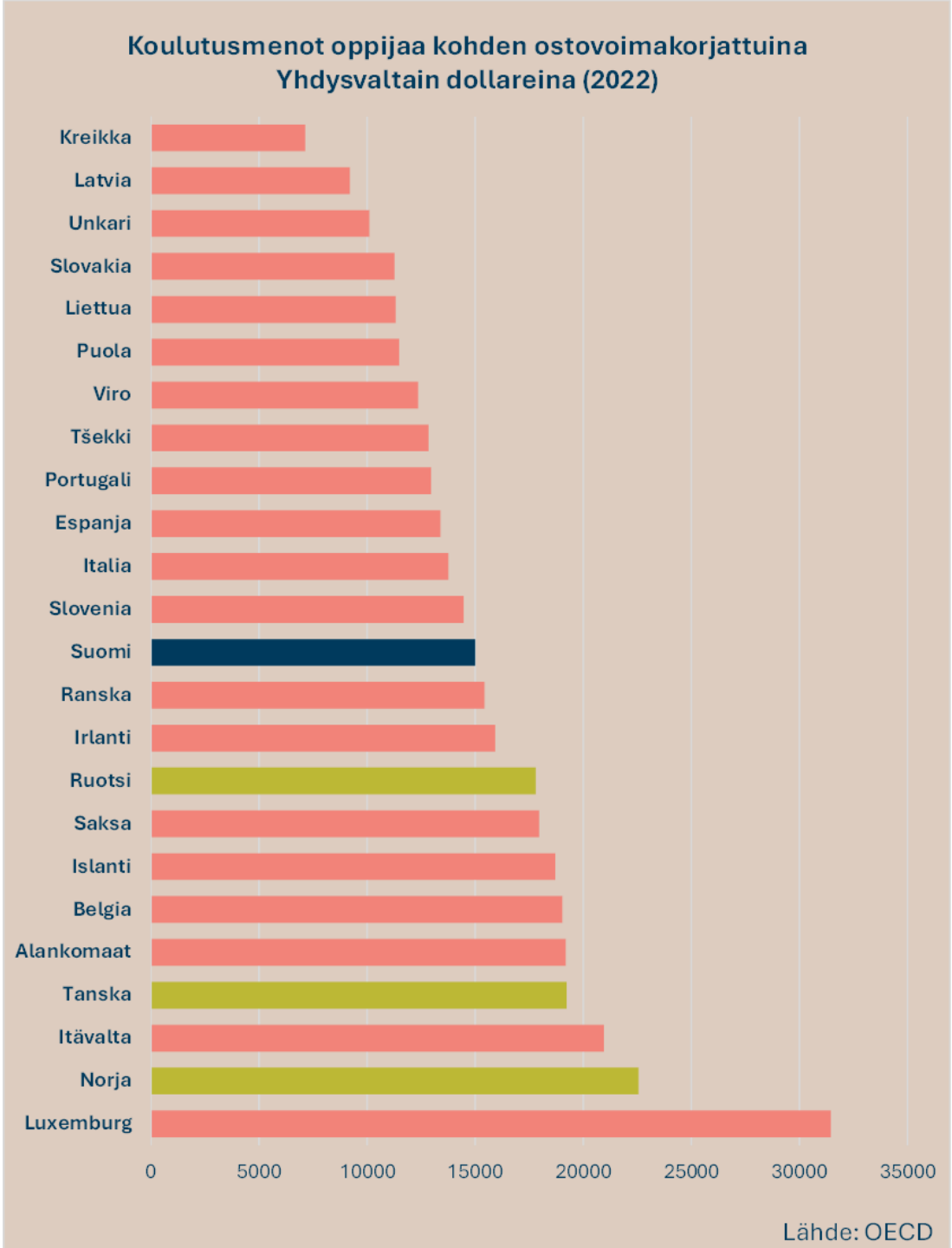

SIVISTA

Koulutustason nosto edellyttää korkeakoulutuksen kapasiteetin vahvistamista

- Indeksikorotusten täysimääräinen toteutuminen tärkeää.
- 100 miljoonan euron lisäpanostus aloituspaikkoihin ja avoimen opintosetelikokeiluun 2026-2028 kannatettavia.
- Korkeakoulujen aloituspaikkojen kohdistuttava tehokkaasti nuorille, joilla ei vielä ole tutkintoa.

SIVISTA

T&K-rahoituksen kokonaisuus heikkenee

- EU-rahoitusta lasketaan osaksi valtion rahoitusta, jonka myötä julkinen rahoitus vähenee 20 milj. euroa.
  - 5 milj. Suomen Akatemia
  - 5 milj. Business Finland
  - 10 milj. EU-vastinrahoitus
- Valtion talouden kehitys tarkistetaan jatkossa vuosittain. Arvioitu vähennys 19 milj. euroa.
- **EU-rahoituksen laskemista osaksi valtion T&K-rahoitusta ei voi pitää perusteltuna.**

SIVISTA

Kotoutumisen edistämisen uudistus (HE 74/2026 vp) **uhkaa kotoutumis-koulutuksen laatua**

- Kielen oppiminen, lukutaito, perustaidot ja yhteiskuntaan kiinnittyminen ovat osa koulutusjärjestelmän ydintehtävää. Vapaan sivistystyön roolia ollaan uudistuksessa heikentämässä.
- Siirtymäajaksi ehdotettava 2,3 milj. euron määräraha vuosille 2027 ja 2028 on riittämätön.

SIVISTA

Lisäsäästö kuntien valtionosuuksiin vaikuttaa sivistyspalveluihin

- Yksityinen varhaiskasvatus toimii pienemmin resurssein kuin kunnallinen varhaiskasvatus.
  - Yksityiset tuottajat voivat olla kunnalle kumppani ratkaisujen etsimiseen.
  - Kumppanuus edellyttää vakaita toimintaedellytyksiä. Palvelusetelien riittämättömät arvot ja korotusten jäädytykset edelleen haasteena uudesta laista huolimatta.
- Kuntatalouteen vaikuttaa 2030 alkaen varhaiskasvatuksen tiukentuvat kelpoisuusvaatimukset.
  - Ilman lakimuutosta päiväkodin johtajien saatavuus on vaarassa kelpoisuuksien menettämisten, eläköitymisten sekä kasvatustieteen maisterien muille aloille hakeutumisten vuoksi.